

altid, men at man træffer tilbageholdne Forklaringer i Forhørene. Jeg siger dette ganske i sin Almindelighed uden, som sagt, at ville sige Noget om det enkelte Tilfælde. Jeg har kun fremdraget det for at anfælgeliggøre min Tante. Men ved Siden af de Vidnesbyrd, som ligge i Protokollen, have vi her i Salen faaet to friske og kraftige Vidnesbyrd af to ærede Medlemmer, nemlig det ærede Medlem for Svendborg Amts 2den Valgkreds (Stenbæk) og det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds (N. Larsen), Mænd, som personlig nøie kjende Forholdene i den paa-gjældende Valgkreds, og af hvilke den ene har sin Bopæl i Kredsen, og den Anden har sin Bopæl ganske tæt op til Valgkredsen. Jeg tilstaar, at jeg for min Person lægger en særlig Vægt paa disse Vidnesbyrd, der ere, som jeg nævnte, afgivne saa tydelige og saa friske, at i saa Henseende tror jeg ikke, at noget af de Vidnesbyrd, som findes i Forhørsprotokollen, kan taale den mindste Sammenligning dermed, og naar saadanne Medlemmer, som saa nøie personlig kjende Forholdene i Sorø Amts 3die Valgkreds, give det Vidnesbyrd, som de have givet, er det for mig af overordentlig stor Vægt. Jeg glemte at tilføie for, at det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein) betonedes, om jeg hørte ret, at man dog ikke maatte tro, at der var afgivet falskt Vidnesbyrd til Protokollen. Det siger jeg heller ikke; men forøvrigt behøver jeg ikke at gjøre en saa udmærket Jurist opmærksom paa, at i Tilfælde, hvor der aftræves Personer Vidnesbyrd enten om Noget, som de skulle have gjort selv, og som vilde være straffdygtigt, desom det virkelig var gjort, eller om Noget, som personlig interesserer dem, som umiddelbart berører enten deres pekuniære Interesser eller andre personlige Interesser, saa betragter Straffeloven det urigtige Vidnesbyrd, der afgives af et saadant Vidne, med meget mildere Dine end ellers urigtige Vidnesbyrd, ja erkjender endog saa i visse Tilfælde saadanne Vidnesbyrd, skjøndt de ere urigtige, for aldeles straffri. Jeg har dels ved at gjennemgaa, hvad der er os meddelt i Betænkningen af Forhørsprotokollen, og dels ved at høre de Vidnesbyrd, der ere givne af de to ærede Medlemmer her i Salen, der ere personlig bekyndte i Kredsen, modtaget den bestemte Overbevisning, at der ikke kan være Spørgsmaal om, at der i Sorø Amts 3die Valgkreds ved det Valg, man taler om, virkelig har fundet et ganske utilbørligt Valgtryk Sted, og at det har fundet Sted i en meget stor Udstrækning. Den ærede Ordfører kom, som det forekommer mig, ind paa at omtale Forskjellen mellem lovligt og ulovligt Valgtryk. Jeg tror, det er en meget vanskeligt Materie at komme ind paa, ja, at det er en af de allervanskeligste. Den ærede Ordfører veed saa godt, at ifølge Straffelovens § 113 er det strafbart enten ved Vold eller Trusel om Vold at antaste Valgfriheden; men jeg tror, man vilde tage

feil, hvis man vilde sige, at det er det eneſte Tilfælde, hvor en Antastelse af Valgfriheden kan være strafbar efter Straffeloven eller efter kriminelle Grundſætninger. Sagen er nemlig den, at Straffeloven hærken paa dette Sted eller i det Hele har betegnet sig som ganske udtømmende. Det er ikke fuldkommen tilstrækkeligt, for at en bestemt Gjerning ikke skulde være strafbar, at Straffeloven ikke har sat Straf for den. Som den ærede Ordfører bekyndt, indeholder Straffelovens § 1 den Bestemmelse, at Ingen kan straffes efter denne Lov, medmindre han har gjort sig skyldig i et Forhold, der gaar ind under en af de i Lovens givne Straffebestemmelser, eller fuldstændig kan sættes ved Siden af en i samme som Forbrydelse betegnet Handling. Men hvad der kan sættes ved Siden af en i Straffeloven som Forbrydelse betegnet Handling, er jo altid et aabent Spørgsmaal og vistnok meget vanskeligt Spørgsmaal. Jeg er overbevist om, at ogsaa med Hensyn til Valgtrykket vil der kunne være Tale om at antaste Valgfriheden paa en saadan Maade, som efter kriminelle Grundſætninger fortjener Straf, selv om man ikke ligefrem kan sige, at det har været ved Vold eller Trusel om Vold. Men idet jeg i det Hele taget er kommet til den Overbevisning, at der har fundet et meget utilbørligt Valgtryk eller Valgsvang Sted i Sorø Amts 3die Valgkreds, og at denne Valgsvang har fundet Sted i et meget stort Omfang, ser jeg ikke rettere end at det ærede Flertal af Udvalget i Betænkningen vedkjender sig at være kommen til ganske samme Anskuelse. Naar jeg siger Flertallet, mener jeg altsaa af Udvalget, de 6 ærede Medlemmer med Undtagelse af de to, der have afgivet et særskilt Votum. Det hedder nemlig i Betænkningen, saaledes som den er frettet af det Flertal, som jeg nævnte, at det er umiskjendeligt, at der ikke alene paa et bestemt Sted i Slagelse, men ogsaa paa flere Steder i Valgkredsen er udsøvet en moralsk Evang, der meget maa misbilliges. Det hedder fremdeles i Betænkningen, at i hvilken Grad denne Evang har indvirket paa Valget til Fordel for den valgte Kandidat, er det ikke muligt at afgjøre. Det ærede Flertal lader det altsaa henstaa uafgjort, om denne Evang har indvirket paa Valget af den valgte Kandidat eller ikke, og det ærede Flertal gaar endnu videre i Slutningen af Betænkningen, hvor det siges, at det stedfundne Valg forsaavidt ikke kan anses for et korrekt Udtryk for Stemningen. Disse Præmisses ere af den Betskaffen, at man maatte vente, at der herefter maatte følge en Indstilling om Valgets Forskættelse; thi naar man siger, at man ikke kan anse Valget for et korrekt Udtryk for Stemningen, og at der har fundet saa stort Valgtryk Sted, at det er umuligt at afgjøre, om Valgets Udfald netop skyldes dette Valgtryk, maatte man tro, at det ærede Flertal maatte være kommet til det Resultat, jeg